

Patio Hogeschool Fontys Journalistiek

HOGESCHOOL FONTYS JOURNALISTIEK

MODERNE TECHNIEK EN NIEUWE WORKFLOWS

In Nederland bestaat een aantal opleidingen journalistiek en de Hogeschool Fontys Journalistiek in Tilburg is één van de aanbieders. Nieuwe mediamakers, journalisten en content creators van de toekomst worden hier opgeleid. Maar met welke technische middelen en praktische inzichten gaan zij aan de slag in een tijd waarin het medialandschap steeds sneller verandert?

Tekst en foto's: René van de Kolk

Sinds een jaar is de Hogeschool Fontys Journalistiek gehuisvest in een nieuw, modern pand in het centrum van Tilburg, samen met partijen als DPG Media en Tilburg University. Ook Mindlabs, een samenwerkingsverband waarin drie kennisinstellingen, overheden en een groeiend gezelschap van bedrijfspartners, maatschappelijke instellingen en startups participeren, is hier gehuisvest. De locatie is een moderne, open omgeving waar momenteel zevenhonderd studen-

ten een opleiding Journalistiek volgen. In vergelijking met het verleden is dat een enorme toename. In het eerste jaar stromen momenteel ruim driehonderd studenten in, waarvan er na verloop van tijd overigens ook weer mensen afhaken.

KEUZES

In 2023 nam Fontys Journalistiek de locatie in gebruik. Een periode van vier jaar aan voorbereiding en wachten ging hieraan vooraf. Corona gooide

roet in het eten, maar ook de renovatie van het pand waar in de periode hiervoor de Nederlandse Spoorwegen haar treinstellen onderhouden had letterlijk haar sporen nagelaten. Nu we een jaar verder zijn spreken we met de technisch verantwoordelijken over de ervaringen en de gemaakte keuzes voor AV techniek die nu dagelijks gebruikt worden tijdens de opleiding Journalistiek. Coördinator AV Techniek Sjoerd van den Bersselaar, programmatechnicus Ger van Besouw en Coördinator TV-studio Daan Vries vertellen over alle mogelijkheden in de moderne nieuwe omgeving. Het team techniek bij de Fontys Journalistiek bestaat uit vier fulltime en vier parttime collega's voor audio en video support, IT en development.

BLIJVEN INNOVEREN

Het pand kenmerkt zich door een open structuur waar in het centrale gedeelte studenten de mogelijkheid hebben om colleges te volgen en te brainstormen. Aan de linker- en rechterzijde van deze grote ruimte in het Mindlabs gebouw bevinden zich de radio- en tv-studio. Ook is er een kleine podcastruimte en zijn veel werkplekken ingericht om audio en video te kunnen monteren, maar meestal doen studenten dat op hun eigen laptop. Via SURF is het mogelijk om bepaalde ICT toepassingen voor studenten met grote korting te kunnen gebruiken. SURF is een coöperatie van Nederlandse onderwijs- en onderzoeksinstellingen waarin de leden hun krachten bundelen. Binnen SURF werken universiteiten, hogescholen, mbo-instellingen, umc's en onderzoeksinstellingen samen om de best mogelijke digitale diensten in te kopen of te ontwikkelen en om kennisdeling te stimuleren door steeds te blijven innoveren. Adobe software is hier een voorbeeld van. Zowel voor het monteren van audio en video wordt dit product gebruikt om content te monteren. "De populariteit van dit product stijgt de laatste tijd", aldus Sjoerd van den Bersselaar. "Vroeger was AVID de standaard in omroep, maar dat is duur. Adobe speelt slim in op de nieuwe mogelijkheden en biedt deze oplossingen aan. Kwalitatief is het prima en het biedt alle mogelijkheden."

Uit de praktijk: Kalm An!

Een voorbeeld van een innovatief nieuw platform is Kalm An. Dit initiatief van de gezamenlijke regionale omroepen is op 1 november 2023 gelanceerd vanuit het transformatieteam van de RPO (Regionale Publieke Omroep). Kalm An is te vinden op Instagram, Youtube en TikTok onder de naam @KalmAnHe. De gezamenlijke regionale omroepen willen met dit initiatief leren wat jongeren bezighoudt en hoe de omroepen doelgroepen van 20 tot 30 jaar kunnen bereiken. De aanleiding is de kloof tussen het mediagebruik van jongeren en oudere leeftijdsgroepen die volgens het Commissariaat voor de Media alsmaar groter wordt. De redactie bestaat uit drie jonge journalistieke talenten: Arjan Hoefakker (afkomstig van RTV Connect), Charlotte van de Kant (oorspronkelijk Regio8), Ricardo Jonker en projectleider Hermina de Vries. Zij vertellen de verhalen van jongeren tussen de 20 en 30 jaar in het gebied dat zich uitstrekt van Noordoost-Groningen tot aan de Achterhoek; het Nedersaksische gebied.

Projectleider Hermina de Vries: "Jongeren consumeren nieuws op een andere manier. Het moet allemaal sneller en flitsender. Inhoudelijk is deze doelgroep geïnteresseerd in andere zaken. Via de traditionele media bereiken we deze doelgroep niet." De makers van Kalm An bedenken en produceren de onderwerpen zelf. Instagram en TikTok zelf zijn de voornaamste bronnen van inspiratie. De content die geproduceerd wordt is alleen voor mobiel. Er is een link naar Mediacloud zodat geproduceerd materiaal ook gebruikt kan worden door de NOS en door andere regionale publieke omroepen.

De Vries: "Sinds de feitelijke lancering op 1 december gaat het erg voorspoedig." Op Instagram heeft het merk inmiddels bijna 2000 volgers en op TikTok meer dan 9000. Items vinden snel hun weg, zeker als er met reels (korte video's) gewerkt wordt. Kalm An bereikt jongeren die nog niet eerder hun unieke verhaal verteld hebben aan een ander medium en heeft een heel eigen uitstraling. Inmiddels wordt er binnen de vier omroepen RTV Noord, RTV Drenthe, RTV Oost en Omroep Gelderland nagedacht over wat er na de pilotperiode van één jaar moet gebeuren, maar het platform lijkt zich inmiddels bewezen te hebben. Op technisch vlak wordt materiaal geproduceerd door iPhones te gebruiken, soms in combinatie met een statief. Incidenteel wordt er gewerkt met Rode apparatuur. Op laptops wordt het materiaal gemonteerd door gebruik te maken van Adobe. Als er een item ondertiteld moet worden, gebruikt men Captions. "De vormgeving die daar uitkomt spreekt meer tot de verbeelding binnen de doelgroep", aldus De Vries. "De video voor Instagram en TikTok wordt verticaal gedraaid omdat dit qua resultaat het beste werkt. Dat betekent niet automatisch dat dit materiaal één op één geschikt is voor traditionele televisie. Maar dat is een bewuste keuze."

MODERNE STUDIO

Aan de linkerzijde van de patio is een hele complete en moderne nieuwe radiostudio gerealiseerd. De oude radiostudio, waar veel bekende verslaggevers in zijn opgeleid, was 27 jaar oud en de nieuwe studio was daarom een grote vernieuwings-slag naar digitaal, middels inzet van het Livewire protocol. Ger van Besouw vertelt

enthousiast over de keuzes die gemaakt zijn: "We willen een complete oplossing bieden waarbij de studenten vanaf het eerste jaar tot afstuderen met de technieken werken waar ze op een later moment in het werkveld ook mee te maken krijgen. Daarom hebben we gekozen voor Omniplayer, versie 3, als payout. Dat is veruit het meest te vinden bij regionale en lan- ➤

Blackmagic Design Ursa Broadcast G2 camera's met Fujinon HD lenzen

delijke omroepen. De journalisten in spe focussen zich op de journalistieke taak en ik ondersteun dat als audio-technicus. Ze hoeven alle techniek niet te beheersen, maar ik leg uit wat nodig is. Soms ook is dat zelfs de complete mengtafel." In de radiostudio is ook een collegieruimte aanwezig, zodat studenten gezamenlijk in de studio kunnen werken en ook kunnen leren van elkaar. In het hart van de radiostudio, die door Triple Audio is gerealiseerd, vinden we een Axia Fusion audio desk. Van Besouw: "Dit was voor ons de meest moderne, robuuste en betaalbare oplossing. Daarnaast wordt deze oplossing ook op andere plekken in het land gebruikt. Ik vind het handig dat ik presets kan maken in de desk zodat de gebruikers maximale gebruikerservaring hebben." De Axia Fusion is nog altijd verkrijgbaar, maar inmiddels is met de Axia Quasar SR inmiddels ook de opvolger beschikbaar.

AUDIO, VIDEO, PODCASTS

Verder valt op dat er in de studio veel videocamera's aanwezig zijn. Uiteraard allemaal remote te bedienen en indien gewenst is het mogelijk een geschakeld videoprogramma te verzorgen. De wens van Ger van Besouw is om in de toekomst nog kleine camera's op ooghoogte van de presentatoren en gasten in de studio te hebben. "Het denken in audio en video is tegenwoordig eigenlijk standaard. Waar vroeger audio zonder video werkte, zijn nieuwe

studenten tegenwoordig zich bewust van inzet en gebruik van audio en video samen. De programma's kunnen intern worden verspreid middels het eigen netwerk, maar ook worden gepubliceerd en bekeken en beluisterd via Eydaily." Ook extern is deze portal beschikbaar via www.eydaily.nl. De radiostudio kan gebruikt worden voor het afnemen van interviews en het maken van volwaardige radio-programma's, maar kan ook worden ingezet voor het maken van podcasts. Daarvoor is elders in het pand ook een kleine ruimte met de welbekende Rode Caster Pro met daarop een aantal

microfoons van het merk Rode aangesloten. Deze techniek is erg laagdrempelig en biedt ook relatief veel technische mogelijkheden.

AI

Het gebruik van AI is deels in de studio te vinden: Adobe Enhance, nog wel in bèta-versie, levert mogelijkheden om audio die door studenten is opgenomen op relatief

Mindlabs Hogeschool Fontys Journalistiek in Tilburg

De TV-studio

simpele wijze echt heel goed te laten klinken. Mogelijkheden die tot voor kort niet mogelijk waren en ook het vak van docent doen veranderen. Digitaal, Livewire, multimediaal en ook multichannel zijn de kernwoorden die de radiostudio en het productieproces kenmerken. Journalisten worden niet opgeleid tot technicus. Ze focussen zich op het journalistieke werk en niet op techniek. De meeste studenten werken na hun opleiding bij landelijke of regionale mediabedrijven. De sprong naar het echte werk moet zo makkelijk mogelijk zijn. Het feit dat techniek zo snel verandert werpt overigens wel de vraag op welke opleiding er tegenwoordig echt nog is die eigentijdse media technici of media-/software developers opleidt. Daar ligt nog een mogelijke uitdaging of kans!

TV-REGIE

Dan naar de overkant van het pand waar een zeer moderne TV-regie is gerealiseerd die niet zou misstaan bij een landelijke omroep. Ruim en overzichtelijk met op de voorste rij alle techniek die tegenwoordig ingezet wordt bij televisieproducties. Op de achterste rij veel ruimte voor

studenten die redactie, productie en/of eindredactie leren ontwikkelen tijdens hun opleiding. Het unieke aan deze ruimte is dat alle moderne technische middelen aanwezig zijn, maar ook de workflows (waarbij macro's tegenwoordig het toverwoord zijn) kunnen worden gesimuleerd zoals dat ook gebeurt bij een aantal landelijke omroepen. Met één druk op de knop kan RTL Nieuws worden gemaakt, of het NOS Journaal of Hart van Nederland... Leaders, camera-shots, beeldwisselingen, vormgeving en item-weergave. "Allemaal om studenten de mogelijkheid te geven om alles te leren zoals het 'in het echt' gebeurt", aldus Sjoerd van den Berselaar. Hij vertelt verder dat deze ruimte alles in zich heeft waar jaren over nagedacht is voordat de verhuizing een feit werd. Zo is het Dante-netwerk van de TV-studio gekoppeld aan het Livewire-netwerk van de radiostudio. Een grote wand in de studio toont alle bronnen die kunnen worden gebruikt. Het hart van deze ruimte bestaat uit een aantal technische componenten: voor audio een Yamaha TF3. Een betrouwbare en robuuste digitale oplossing waar Van den Berselaar enthousiast over is. Dit product werd geadviseerd en geleverd door CUE-Support. Direct er-

naast ligt een indrukwekkende BlackMagic Design ATEM M/E2 Advanced beeldmixer in combinatie met een aantal Hyperdeck producten. Dit alles communiceert via een ATEM Constellation 8K. Het playout programma genaamd Playdeck wordt hier ook mee aangestuurd. Een live verbinding kan eventueel worden binnengehaald middels een WMT encoder. De TV-studio is ontworpen door CUE-Support in nauwe samenwerking met de TV-technici. In een prettige samenwerking met het bedrijf Kinky en CUE-Support werd de daadwerkelijke bouw vervolgens gerealiseerd.

FIJNE PLEK

Ondanks al deze techniek ligt de focus op de verschillende wensen van programmamakers, namelijk het leren maken van journalistieke producties. Ook hier ondersteunt Sjoerd van den Berselaar met zijn collega's de studenten en het realiseren van de content en niet zozeer het leren bedienen van alle techniek. Het invoeren van titels en bedienen van de New Blue titel software nog wel, maar geen (beeld)regie. Op de studiovloer staan moderne Blackmagic Design Ursa Broadcast G2 camera's met Fujinon HD lenzen. De kwaliteit van deze studio is optimaal. De camera's worden wel bediend door studenten, zo ontstaan be-mande camera's in de studio. De wens voor PTZ-camera's is er volgens Van den Berselaar voor de toekomst "zodat er onbe- ➤

BlackMagic Design ATEM ME2 Advanced beeldmixer

Audio Acoustics

Bosch PRAESENSA.

BOSCH

Eén geïntegreerd audiosysteem voor:

- Gesproken woord ontruiming
- Omroep
- Achtergrondmuziek

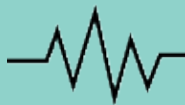
Security and Safety Systems

WIJ ONTZORGEN UW AUDIO PROJECT VAN BEGIN TOT EIND.

Ontruiming type A | Achtergrond muziek | Omroep | Zaal weergave systeem

Ontwerp

Uitvoer

Oplevering

Certificering

Training

Service &
Onderhoud

mande camera's zijn die ook mooi in de wand weggewerkt kunnen worden". De programma's die geproduceerd worden zijn zichtbaar op de eerder genoemde publicatie omgeving via www.eydaily.nl/category/uitzending-gemist/. De TV studio wordt tevens gebruikt door de lokale omroep in Tilburg maar ook door bedrijven die in hetzelfde pand zijn gevestigd. DPG Media en BN de Stem nemen bijvoorbeeld deels hun producties op in deze prachtige ruimte die een fijne plek vormt om te werken en te leren. Studenten geven feedback over opleiding aan het team van Van den Bersselaar, Van Besouw en Vries. De feedback die ze krijgen is meestal dat de basiskennis die ze geleerd hebben hen in staat stelt om goed te werken en herkenning in de praktijk te zien met hetgeen ze geleerd hebben op school. De mannen van het techniekteam zijn zelf ook frequent op pad om in het veld te zien wat er gebruikt wordt qua techniek. Daar wordt vervolgens op ingespeeld. Zo worden mediabedrijven bezocht, maar bijvoorbeeld ook een beurs als IBC.

NEWSROOMSYSTEEM

Een zeer uniek onderdeel in de studio's is het in eigen huis ontwikkelde newsroomsysteem. Bij diverse landelijke omroepen is iNOS, iNEWS, Nimbus of ABC Manager meestal aanwezig voor het

Hart van de radiostudio bij Fontys Hogeschool Journalistiek: Axia Fusion, Adobe en Omniplayer 3

productieproces, de rundowns en ook de publicatie naar diverse online platformen. Bij de Hogeschool Fontys Journalistiek heeft men sinds 2018 gewerkt aan het ontwikkelen van een eigen newsroomsysteem. In eigen beheer ontwikkeld en onderhouden door Daan Vries samen met een collega. Het programma heet Online Studio en lijkt erg op iNOS en iNEWS. De studenten kunnen er alles mee leren en simuleren wat ze kunnen gebruiken tijdens de producties op de

Hogeschool. Maar ook geeft het ze de basis mee om later met een ander systeem te werken waarbij de functionaliteit hetzelfde is. De feedback op deze mogelijkheid is erg positief. Daan Vries, die eerder bij Omroep Brabant en NOS werkte, heeft een indrukwekkend softwareproduct neergezet. Het unieke is tevens dat de eerder genoemde macro's ervoor zorgen dat de diverse softwarecomponenten die gekoppeld zijn aan de rundown zorgen dat de workflow erg modern is en studenten hierdoor de mogelijkheid krijgen om in deze omgeving de vaardigheden te leren die niet anders zijn dan in hun latere werkomgeving!

De studiovloer van de TV-regie is een moderne en grote vloer waar diverse soorten programma's kunnen worden gemaakt. Van een talkshow tot een nieuwsprogramma. Binnenkort wordt een greenscreen toegevoegd als nieuwste mogelijkheid. Hogeschool Fontys Journalistiek heeft een zeer indrukwekkende nieuwe faciliteit gerealiseerd waar het prettig werken en studeren is voor medewerkers en studenten en waar alle facetten van het moderne productieproces aanwezig zijn. <

Vlnr Sjoerd van den Bersselaar, Daan Vink en Ger van Besouw